

Egy pillanatra megállnak a járókelők a Földalatti Gyorsvasút építkezésének Rátkóczy-úti munkahelye előtt. Nézik: melyik brigád dolgozott a legjobban az elmúlt munkanapon. Az utcai bejáratnál nagy, vörös csillagba foglalt, lépcsőzetes emelkedés látható. A legfelső lépcsőfokon annak a brigádnak a neve áll, amely a legtöbbet adta a tevért, tehát a legjobban dolgozott — az alsó lépcsőfokon pedig az elmaradók foglalnak helyet.

Lehet, hogy a kivitelezés szempontjából sokkal szebb, látványosabb táblát is készíthettek volna. Ez a tábla mégis nagyon hasznos, célszerű. Hasznossága éppen egyszerűségében rejlik. Kezeléséhez nem kell különleges tehetség, festenitűdség stb. A szakszervezeti aktívák, a bizalmiak — amikor megkapják az eredményeket a műszakiaktól — a teljesítménynek megfelelően egyszerűen egy vagy két zászlócskával feljebb vagy lejjebb helyezik az egyes brigádokat képviselő zászlócskákat.

Bent, a munkahelyen másféle tábla van. Egyszerű, sima fekete tábla.

Erre a táblára maguk a brigádvezetők, illetve szakszervezeti bizalmiak írják fel saját eredményüket.

Az egyik napon a Kurlik-brigád 102 csillós kimagasló teljesítményt ért el. A brigád büszkén írta fel teljesítményét a táblára és nem állhatta meg, hogy valamit hozzá ne fűzzön. Odairta hát a százalék mögé: **»Ezt csináljátok utánunk, ha tudjátok.«**

Megindult a nemes vetélkedés. A Kurlik-brigád nem sokáig dicsékedhetett csúcsteljesítményével. A Pósa-brigád már a következő műszakban 108 csillét teljesített. Persze, hogy ők sem maradtak adósak s ők is odairták a táblára saját véleményüket: **»Mi is vagyunk olyan legények, mint ti.«** Az egyszerű, sima fekete tábla tehát a szocialista verseny jelentős ösztönzőjévé vált.

A verseny nyilvánosságának éppen az az egyik legfontosabb célja, hogy felszítsa a dolgozók versenykedvét, s minden gyárban, üzemben meghonosítsa a szocialista versengés szellemét. Üzemeinkben ma már ezernyi olyan ötlettel találkozhatunk, amely ezt a célt szolgálja. Az ötletek, a legjobb módszerek között nem utolsó helyet foglalják el azok, amelyek a verseny nyilvánosság egyszerűsítését, jobb áttekinthetőségét szolgálják. Az a szándék vezet az üzemi bizottságokat, hogy a bizalmiak a szakszervezeti aktívák váljanak a verseny nyilvánosság igazi gazdáivá. Olyan nyilvánosságra van tehát szükség — természetesen a jól bevált rajzos, szemléltető plakátok és festmények mellett —, amely nem követel a bizalmiaktól különlegesen szép írást, rajztudást vagy valamiféle művészi tehetséget. A Magyar Acélárugyár rügóműhelyében például ilyen tábla látható:

A szocialista verseny ösztönzője egyszerű, áttekinthető verseny nyilvánosság

A RÜGÓMŰHELY ÉLENJÁRÓI

III 19	
ANTAL L	208
MÁTYUS J	197
SZIGETI B	184
SZÁRAZ A	167
UJLAKI A	165

Erre a táblára nem kell írni. A tábla vezetésével megbízott szakszervezeti aktívák kis kartonlapokból — egyes

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Osztályozás

Tárgy 331.876.1

Hely

Idő "1952"

Személy

Helyszám

Magyarország
Budapest 1952 7/26

Hely) (Idő) (Köt. v. füz.) (Oldal)

különálló betűkből és számokból — állítják össze a szöveget.

Mind több fizemben találkozhatunk azzal a kezdeményezéssel, hogy az egyes üzemrészekben nemcsak egy központi verseny tábla van, hanem minden termelési egységnek külön-külön. Ezekért a táblákért a művezető és a bizalmi a felelős. A Budapesti Kábelgyár K. I. műhelyében Tiborcz Tibor bizalmi az egyik tábla felelőse. Tiborcz elvtárs a »bizalmi napló«-ban pontosan vezeti a hozzátartozó dolgozók feljárásait, amelyeket Rákosi elvtárs születése napjára tettek és vezeti a teljesítményeket is. Ennek alapján nabonta megjelöli, kik azok, akiknek nevét fel kell írni a táblára, másrészt a csoportterkezetlen meg kell dicsérni vagy akiket esetleg ösztönözni kell. Ez a kijelölés komoly politikai munka és Tiborcz elvtárs ennek megfelelően is teljesíti. Nemcsak azokat dicséri

meg, akik a legmagasabb százalékos érték el, hanem elsősorban azokat, akik Rákosi elvtárs születése napjára tett vállalásukhoz viszonyítva a legjobb eredményt érték el. Nem egyszerű szerepelt már a nyilvánosság előtt például Jónás Magda. Holott ez a fiatal dolgozó »csak« 111 százalékot teljesített. Jónás elvtársnő azért érdemelte meg a dícséretet, mert az eddigi átlaga 102—104 százalék volt és a mostani 111 százalékkal teljesítette Rákosi elvtársnak adott fogadalmát. Az ilyen — bár csak átlagos — teljesítményt, amely lelkiismeretes, áldozatos munka eredménye, Tiborcz elvtárs magasra értékeli.

Az a jó verseny nyilvánosság, amely az eredményeket abból a szempontból közi: ki hogyan áll a Rákosi elvtárs születése napja tiszteletére tett felajánlása teljesítésében. Ilyen táblát találhatunk a Ganz Árammérő Gyár festőműhelyében:

NÉV	LEGUTÓBBI DEKÁD %	VÁLLALÁS %	JELLENLEGI TELJESÍTÉS %
Kiss	150	180	144
Máté	140	150	123
Tóth	161	171	172
Maros	167	180	82
Vogel	107	110	126

Erről a tábláról az első pillanatra leolvasható: Ki teljesítette túl felajánlását, ki maradt le adott szava betartásában. Az ilyen nyilvánosság módot ad arra, hogy leghamarább észrevegyék a lemaradásokat és időben segítséget nyújthassanak nekik. Sok szín, változatosság jellemzi tehát a most folyó verseny nyilvánosságát. A Magyar Acélárugyár vezetősége például igyekszik az eddigi tapasztalatokat felhasználni és helyesen fejleszteni tovább azokat. Rendszeresítették az úgynevezett dícsőségleveleket. Ime az egyik levél:

»Földvári Lászlóné elvtársnő,
Felsőgöd, Petőfi-utca 31.

Kedves elvtársnő!

A Magyar Acélárugyár pártszervezete, üzemi bizottsága és igazgatója szeretettel üdvözlí abból az alkalomból, hogy fia, Földvári László, üzemünk dolgozója a Rákosi elvtárs 60. születésnapja tiszteletére indult munkaversenyben január hónapban 209 százalékos munkateljesítményt ért el. Ezzel bebizonyította halálát és szeretetét bölcs tanítónk és vezetők iránt.

Eredményeivel jelentős mértékben elősegítette üzemünk tervteljesítését. Kérjük az Elvtársnőt, legyen továbbra is ha segítségére abban, hogy termelési eredményeit fokozhassa valamennyiünk ügyéért, a szocializmus építéséért.

A Magyar Acélárugyár
vezetősége.»

Földvári elvtárs nagyszerű teljesítményének híre tehát kiemelkedett az üzem falai közül, eljutott szüleikhez is, barátaihoz is Felsőgödre. Természetes, hogy a levél nem maradt hatás nélkül. Néhány nap múlva válasza érkezett Felsőgödről. Az édesanya ígérte meg, hogy fiát még különb, még nagyszerűbb emberré neveli. És Földvári László azóta valóban még jobban dolgozik. Teljesítménye a januári 209 százalékról 220 százalékra emelkedett.

Hasonló levelet kaptak Malatinszki Imre, Marsalla János, Mátyus János, Mrena Miklós hozzátartozói is — és mondanunk sem kell: hasonló volt az eredmény is.

A nyilvánosság tehát — kezdve a

legegyszerűbb tábláktól, feliratoktól, a csoportértekezleteken és a termelési értekezleteken keresztül egészen a különféle festményekig, dekorációkig — nagy erőt képvisel, jelentős eredményeket hoz. Eppen ezért tovább kell az ezzel kapcsolatos munkát javítani. Különösen az a fontos, hogy

**a verseny nyilvánosságának
megteremtését, biztosítását
mindinkább a szakszervezeti
aktívok vegyék kezükbe.**

Az *Adria Selyemszövőgyárban* például a dolgozók nap-nap után tájékozódhatnak a verseny állásáról, a táblákról láthatják, hol tartanak Rákosi elvtársnak tett ígéretük végrehajtásában. A baj csak az, hogy a nyilvánosság ilyen formája a *szakszervezeti aktívok közreműködése nélkül jött létre*. A bizalmiak nem tartanak csoportértekezleteket és így nem is tudnak csoportjuk tagjainak az eredményekről és a hibákról beszámolni. A nyilvánosságnak ezt az igen fontos formáját tehát nem használják fel. Pedig a rendszeresen megtartott csoportértekeztet nagy lendítőereje a versenynek s fontos eszköze a verseny ellenőrzésének.

Hasonló a helyzet — a többi között — a *Kőbányai Gyógyszerárugyárban* is. Az üzemi bizottság tevékenysége a verseny nyilvánosság érdekében csupán arra korlátozódik, hogy naponta egyszer bevonatja a hangosbeszélőn: melyik brigád mit vállalt. De hogy most hol tartanak — arról nem beszélnek. A bizalmiak csupán annyit tudnak a versenyről, amennyit a műszakiak esetenként kiírnak a táblára. Makkai Sándorné, a csomagolóműhely bizalmija például nem ismeri csoportja tagjainak teljesítményeit, csoportértekezleteket nem tart. Annál is súlyosabb ez a hiba, mert ebben az üzemben a munka természeténél fogva naponta, sőt óráról órára lehetne az eredményeket, a felajánlások végrehajtását értékelni.

A szakszervezeti aktívok akkor véghezjárnak jó munkát, ha a verseny állandó szervezésével és ellenőrzésével — nyilvános ellenőrzésével is — segítik a hozzájuk tartozó dolgozókat a mind nagyobb eredmények elérésében. A nyilvánosság számtalan egyszerű, kézzelfogható módszert alkalmazva hozzá kell járulniok a most folyó verseny minden eddigit túlszárnyaló sikeréhez.

Buzási János — Tóth József